

Przedmiotowy System Oceniania

dla klas I - III

ORGANIZACJA PROCESU OCENIANIA :

1. W klasach I-III ocena roczna klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest oceną opisową, która obejmuje opis osiągnięć edukacyjnych ucznia w zakresie:

- a) edukacji polonistycznej
- b) edukacji matematycznej
- c) edukacji przyrodniczej
- d) edukacji muzycznej
- f) edukacji plastycznej
- g) zajęć technicznych
- h) zajęć komputerowych
- i) wychowania fizycznego
- j) języka obcego nowożytnego.

I. Wymagania szczegółowe na koniec klasy I szkoły podstawowej zgodne z nową podstawą programową.

Edukacja polonistyczna

Uczeń kończący klasę I:

W zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

- obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują;
- komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,
- uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

W zakresie umiejętności czytania i pisania:

- rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,
- zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,
- pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),
- posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
- interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy),
- w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela, korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych pod kierunkiem nauczyciela);

W zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:

- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,
- odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

Edukacja muzyczna

Uczeń kończący klasę I:

- powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru, wykonuje śpiewanki i rymowanki;
- odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter

muzyki p[ł]asaj[ą]c i ta[ń]cz[ą]c (reaguje na zmian[ę] tempa i dynamiki);

- realizuje proste schematy rytmiczne;
- wie, że muzyk[ę] mo[ż]na zapisa[ć] i odczyta[ć];
- świadomie i aktywnie s[ł]ucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
- kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

Edukacja techniczna

Uczeń kończący klasę I:

W zakresie wychowania technicznego:

- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,
- buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu np. szałas, namiot, wagę.

W zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie),
- sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

Edukacja plastyczna

Uczeń kończący klasę I:

- wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego jak kształt, barwa, faktura;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
- wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

Edukacja społeczna

Uczeń kończący klasę I:

- potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi;
- wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych,
- grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- wie, co wynika z przynależności do swojej rodziny, jakie są relacje między najbliższymi,
- wywiązuje się z powinności wobec nich;
- ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
- zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto);
- wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
- wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie;
- zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii

Europejskiej.

Edukacja przyrodnicza

Uczeń kończący klasę I:

W zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),
- zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,
- wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąci przyrody),
- wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylenie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,
- zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,
- zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia,
- wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,
- wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;

W zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:

- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,
- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,
- nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku,
- podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

Edukacja matematyczna

Uczeń kończący klasę I:

W zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

- ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,
- układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,
- klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje, np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,
- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumie dąży do wykonania zadania,
- wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,
- dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększenie lub pomniejszenie drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);

W zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia),
- wymienia kolejne liczebności od wybranej liczby, także wstecz (zakres do 20);
- zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),
- wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje) manipulując obiektami lub rachując na

- zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10,
- poprawnie zapisuje te działania,
  - radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,
  - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji,
  - stosując zapis cyfrowy i znaki działań;

W zakresie pomiaru:

- długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów, ciężaru:
- potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi płynów:
- odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,
- czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać;
- rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;

W zakresie obliczeń pieniężnych:

- zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,
- zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

Zajęcia komputerowe.

Uczeń kończący klasę I:

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
- wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

Wychowanie fizyczne.

Uczeń kończący klasę I:

- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
- potrafi: chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kołować,
- pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
- wykonywać ćwiczenia równoważne;
- dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
- wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);
- wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomagają im.

II. Wymagania szczegółowe na koniec klasy II szkoły podstawowej zgodne z nową

podstawą programową.

Edukacja polonistyczna

Uczeń kończący klasę II:

Mówienie i słuchanie:

- mówi zrozumiale, wymawiając słowa wyraziście i poprawnie
- umie przyjąć w rozmowie rolę słuchacza i osoby zabierającej głos
- uczestniczy w rozmowie na określony temat (np. na temat tekstu, świąt, bieżących spraw klasowych i szkolnych, zjawisk przyrody, własnych przeżyć, wykonanych prac plastycznych itd.)

- wypowiada się samodzielnie na różne tematy
- zadaje pytania kolegom i nauczycielowi
- prosi o wyjaśnienie znaczenia wyrazów, poleceń lub niezrozumiałego fragmentu tekstu
- słowem, zdaniem odpowiada na pytania nauczyciela, kolegów
- wypowiada się na temat wysłuchanego (przeczytanego) tekstu, oglądanej historyjki obrazkowej, przedmiotu, ilustracji, filmu itp. (opowiadając, opisując)
- okazuje zainteresowanie wypowiedziami kolegów i nauczycieli
- słucha i rozumie tekst mówiony, czytany lub odtwarzany z nagrania
- tworzy swą wypowiedź w formie kilkuzdaniowego, spójnego tekstu
- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie.

Czytanie i korzystanie z informacji:

- rozpoznaje litery i łączy je z odpowiednimi głoskami
- wyróżnia i poprawnie artykułuje głoski odpowiadające poszczególnym literom
- porównuje liczbę głosek i liter w wyrazach
- czyta teksty drukowane i pisane
- czyta głośno i poprawnie, płynnie i wyraziście
- czyta cicho ze zrozumieniem
- czyta teksty znane i nowo poznane
- rozumie znaczenie czytanych wyrazów, zwrotów, zdań, rozumie sens całego tekstu
- czyta ze zrozumieniem komunikaty, polecenia w podręczniku, plany działania, instrukcje obsługi urządzeń
- szuka informacji w encyklopediach, słownikach
- ustala kolejność zdarzeń w tekście, wyszukuje fragmenty tekstu potrzebne do tematu
- ocenia zdarzenia i postać bohatera
- porównuje zdarzenia fikcyjne z własnymi doświadczeniami
- samodzielnie czyta wybrane przez siebie książki i czasopisma
- rozpoznaje niektóre rytmicznie powtarzające się elementy wiersza, np. rym, wers, strofę, refren.

Pisanie:

- zapisuje litery małe i wielkie, odtwarza odpowiednio ich kształty
- tworzy wyrazy z rozsypanki literowej, sylabowej
- zapisuje wyrazy i zdania
- pisze czytelnie, poprawnie łącząc litery
- przepisuje poprawnie wyrazy, zdania, fragmenty tekstów
- prawidłowo rozmieszcza pisany tekst na kartce
- podpisuje własne ilustracje i historyjki obrazkowe w książce
- pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i krótkie teksty
- rozwija zdanie nierozwinięte
- redaguje pisemne odpowiedzi na pytania do tekstu
- potrafi tworzyć własne teksty, zapisując swoje myśli w formie zdań
- układa samodzielnie wypowiedź na określony temat i zapisuje ją
- redaguje pisma użytkowe, np.: zaproszenie, zawiadomienie, list, komunikat
- układa i zapisuje plan opowiadania, plan pracy.

Elementy gramatyki i ortografii:

- rozpoznaje zdania w mowie i tekście pisanym
- wyróżnia wyrazy w zdaniach
- stosuje wielką literę na początku zdania, kropkę, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania
- rozpoznaje zdania pojedyncze oznajmujące i pytające

- rozwija zdania
- w pisowni imion, nazwisk, nazw geograficznych stosuje wielką literę
- dzieli wyrazy na głoski i sylaby
- rozpoznaje i nazywa samogłoski i spółgłoski
- zna głoski oznaczone dwiema literami
- pisze poprawnie wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, w których miękkość oznaczona jest literą i lub znakiem diakrytycznym
- pisze poprawnie wyrazy z ą i ę o pisowni zgodnej z wymową
- pisze poprawnie wyrazy, w których spółgłoska miękka traci dźwięczność na końcu wyrazu
- pisze wyrazy z ó i rz wymiennym w zakresie opracowanego słownictwa
- pisze poznane wyrazy poprawnie pod względem ortograficznym
- porządkuje wyrazy alfabetycznie według pierwszej, pierwszej i drugiej, pierwszej drugiej i trzeciej litery
- pisze i odczytuje pospolite skróty spotykane w otoczeniu dziecka
- tworzy wyrazy pokrewne i stosuje je w pracach pisemnych
- wyszukuje wyrazy bliskoznaczne i zastępuje nimi powtarzające się wyrazy
- grupuje wyrazy będące nazwami osób, rzeczy, przedmiotów, zwierząt i roślin, wyrazy oznaczające czynności, wyrazy oznaczające cechy przedmiotów, osób
- wyjaśnia wyrazy i zwroty spotykane w słuchanych i czytanych tekstach.

Edukacja społeczna

Uczeń kończący klasę II:

- zna i respektuje prawa i obowiązki ucznia, w tym zasady bycia dobrym kolegą; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach, na miarę swych możliwości
- odróżnia dobro od zła; stara się być sprawiedliwym i prawdomównym
- wie, jak zachować się w szkole i jakie są obowiązki ucznia
- zastanawia się nad mocnymi i słabymi cechami swojego charakteru, dokonuje samooceny
- rozumie pojęcia: rodzina, rodzice, dziecko, rodzeństwo, dziadkowie, wnuki
- identyfikuje się ze swoją rodziną
- podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia
- rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosowywać swe oczekiwania
- pomaga potrzebującym
- wie, jak zachować się w stosunku do dorosłych i rówieśników (stosuje formy grzecznościowe)
- rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z innymi ludźmi; jest chętny do pomocy
- zna zawody, jakie wykonują dorośli w jego otoczeniu
- potrafi opowiedzieć o pracy ludzi w poznanych zawodach; wie, czym zajmują się osoby pracujące w danym zawodzie
- wie, że każda praca jest ważna i potrzebna; wie, że należy szanować pracę każdego człowieka
- rozumie pojęcia: miejscowość, województwo, kraj
- zna nazwy kilku miast i wsi położonych najbliżej swojej miejscowości
- potrafi określić krajobraz swojej okolicy
- określa swą przynależność narodową
- zna nazwy kolejnych stolic Polski
- zna symbole narodowe (nazwę kraju, barwy narodowe, hymn, godło)
- zna nazwy wybranych krajów należących do Unii Europejskiej
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej
- szanuje odmienność każdego człowieka
- rozumie, że ludzie mają te same prawa niezależnie od wyglądu czy koloru skóry

- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę możliwości)
- potrafi zawiadomić dorosłych o wypadku
- zna ogólnopolskie numery alarmowe.

Edukacja przyrodnicza

Uczeń kończący klasę II:

- przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze
- potrafi obserwować i wiązać przyczynę ze skutkiem
- wyciąga wnioski z prowadzonych obserwacji
- potrafi opisać życie roślin i zwierząt w poznanych ekosystemach: w lesie, na polu na łące, w ogrodzie, w sadzie, nad wodą, w parku
- rozpoznaje drzewa, krzewy i rośliny zielne rosnące w parku, wokół szkoły, wokół domu, w lesie, na łące, na polu
- zna czynniki warunkujące rozwój roślin
- umie pielęgnować rośliny ozdobne
- potrafi wymienić nadziemne i podziemne części roślin
- dostrzega związek między warunkami życia a rozwojem rośliny
- zna nazwy niektórych owoców, drzew i krzewów uprawianych w sadach
- zna nazwy wybranych warzyw uprawianych w Polsce oraz niektóre sposoby przechowywania i przetwarzania warzyw i owoców
- potrafi wymienić nazwy niektórych zwierząt żyjących w ogrodzie, w parku, w lesie, na polu, na łące, w wodzie
- wie, jak opiekować się zwierzętami
- umie wymienić nazwy zwierząt hodowanych w Polsce
- zna nazwy zwierząt żyjących w różnych częściach świata
- nazywa i wskazuje części ciała
- zna nazwy poszczególnych pór roku, potrafi je scharakteryzować
- rozumie konieczność ochrony środowiska naturalnego przez człowieka
- wie, jakie znaczenie dla życia ludzi, zwierząt i roślin ma powietrze, woda, słońce
- wie, jakie bogactwa naturalne kryje w swoim wnętrzu ziemia; wie jak powstały złoża węgla i soli
- zna stany skupienia wody
- wie, na czym polega krążenie wody w przyrodzie
- zna rodzaje zbiorników wodnych
- wie, jak człowiek wykorzystuje wodę
- wie, jakie są elementy pogody
- potrafi w znanej sobie okolicy wskazać wschód, zachód, północ, południe
- umie wskazać główne kierunki na mapie Polski
- potrafi wskazać na mapie granice Polski
- dba o higienę osobistą, umie się odpowiednio ubrać w zależności od pory roku i komunikatu

o pogodzie

- wie, co powinien jeść, aby być zdrowym
- rozumie, jakie zagrożenia niosą ze sobą takie zjawiska, jak: burza, huragan, śnieżycy, lawina; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja matematyczna

Uczeń kończący klasę II:

- określa swoje położenie w przestrzeni, położenie przedmiotu względem obserwatora i względem drugiego przedmiotu
- poprawnie i ze zrozumieniem używa wyrazów typu: za, przed, do przodu, do tyłu, na prawo,

na lewo itp.

- potrafi uporządkować przedmioty według obranej cechy wielkościowej
- grupuje przedmioty według wyróżnionej cechy (cech)
- tworzy zbiór przedmiotów spełniających podany warunek
- ustala liczebność danego zbioru przedmiotów
- wskazuje zbiory równoliczne i nierównoliczne
- rysuje figury symetryczne, uzupełnia elementy rysunku
- kontynuuje regularność w prostych motywach, szlaczkach, rozetach, mandalach
- umie posługiwać się w praktyce pojęciem liczby we wszystkich jej aspektach
- rozkłada liczby na składniki
- liczy w zakresie 100 według podanego wzoru
- wskazuje miejsce liczby w ciągu liczbowym
- potrafi porównywać liczby słownie i z użyciem znaków: $<$, $>$, $=$
- potrafi porównywać poprzez szacowanie
- rozumie pojęcia: mniej, więcej, tyle samo
- poznaje cztery podstawowe działania arytmetyczne, potrafi je zapisać za pomocą cyfr i znaków matematycznych – nabywa biegłości w dodawaniu, odejmowaniu liczb w zakresie 50
- wie, jaka jest rola zera w wymienionych działaniach
- sprawdza odejmowanie za pomocą dodawania
- wie, jaka jest rola zera i liczby jeden w działaniach arytmetycznych
- podaje z pamięci iloczyn i ilorazy w zakresie tabliczki mnożenia do 50
- zna umowy dotyczące kolejności wykonywania działań z nawiasami i bez nawiasów
- umie rozwiązywać proste równania z jedną niewiadomą w postaci okienka
- potrafi rozwiązywać zadania proste standardowe i niestandardowe
- potrafi analizować treść zadań tekstowych, wyróżniać dane i niewiadome, dobrać działania odpowiednie do warunku zadania
- potrafi układać zadania tekstowe do sytuacji konkretnej, ilustracji, formuły matematycznej oraz je przekształcać
- wykonuje obliczenia pieniężne
- rozumie znaczenie pojęć: cena, wartość, ilość
- zna podstawowe jednostki długości i ich skrót
- potrafi zapisać wynik pomiaru
- zna podstawowe jednostki masy
- potrafi posługiwać się wagą, zapisuje wynik ważenia
- zna podstawowe jednostki pojemności
- odczytuje i zapisuje temperaturę
- potrafi odczytać wskazania termometru
- zna nazwy i kolejność dni tygodnia, nazwy miesięcy, pór roku – poda liczbę dni w danym miesiącu; potrafi zapisać i odczytać daty
- wykona proste obliczenia kalendarzowe
- określa czas zegarowy: potrafi odczytać wskazania czasu na różnych zegarach
- zna jednostki czasu zegarowego
- zna sposoby zapisywania czasu zegarowego za pomocą godzin i minut w systemie dwunasto i dwudziestoczwierogodzinnym
- wykonuje proste obliczenia zegarowe
- rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty, kwadraty, trójkąty
- potrafi mierzyć odcinki
- rysuje odcinki o podanej długości

Edukacja techniczna

Uczeń kończący klasę II:

Zna środowisko techniczne:

- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („Jak to zrobiono?”): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego
- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie)

Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:

- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze oraz narzędzia

- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej
Posiada umiejętności:

- odmierzenia potrzebnej ilości materiału
- cięcia papieru, tektury itp.
- montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z różnych instrukcji i schematów rysunkowych (np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów, statków)
- w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów

Dbą o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy
- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzysta ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

Edukacja plastyczna

Uczeń kończący klasę II:

- wykonuje prace plastyczne na określony temat, z wyobraźni, na podstawie przeżyć doświadczeń, obserwacji, treści utworów literackich, teatralnych, muzycznych itd.
- wyróżnia cechy postaci ludzkiej, zwierzęcej, roślin oraz przedmiotów
- projektuje i wykonuje elementy scenografii, kukielki, maski do przedstawień, inscenizacji
- wie, że linia jest elementem każdego dzieła plastycznego, zna jej rolę w rysunku i malarstwie
- obrysowuje linią szablony, zakreśkuje powierzchnie konturów
- posługuje się plamą jako środkiem wypowiedzi plastycznej
- zna barwy podstawowe i pochodne
- tworzy różne kombinacje kolorów; wie, jak łączyć barwy, by otrzymać dużą gamę kolorów
- doбором barw przedstawia nastrój swojej pracy plastycznej
- nazywa faktury materiałów wykorzystywanych w swoich pracach
- zagospodarowuje całą kartkę papieru
- zachowuje proporcje postaci, przedmiotów, obiektów
- potrafi przedstawić środkami plastycznymi ciekawy układ kompozycyjny
- zna niektóre techniki malarskie i potrafi się nimi posłużyć (malowanie, rysowanie, wydzieranie, wycinanie itp.)
- modeluje w plastelinie, masie solnej
- konstruuje rzeźby i płaskorzeźby z materiałów przyrodniczych, plasteliny, modeliny, papieru, śniegu

- projektuje różne formy użytkowe na potrzeby swoje, kolegów oraz upominki
- zna niektóre właściwości materiałów (papierniczych, tekstylnych, metalowych, plastikowych) wykorzystywanych w pracach
- składa, zgina, formuje papier (origami)
- zna zawody związane ze sztuką: malarz, rzeźbiarz, architekt, scenograf, grafik, fotograf, projektant, twórca ludowy oraz nazywa ich wytwory
- wie, co może być tematyką martwej natury, pejzażów, portretów
- rozumie znaczenie terminów: zabytek, pomnik
- dostrzega różnice między płaską formą – rysunkiem a przestrzenną – rzeźbą

Edukacja muzyczna

Uczeń kończący klasę II:

W zakresie odbioru muzyki zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:

- śpiewa w zespole piosenki z słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym, śpiewa z pamięci hymn narodowy)
- gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty)
- realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje)
- tańczy podstawowe kroki;
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz);
- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy; rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo, zespołowo, na chór i orkiestrę; rozpoznaje podstawowe formy muzyczne –AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);

W zakresie tworzenia muzyki:

- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki
- improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad
- wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

Wychowanie fizyczne

Uczeń kończący klasę II:

- potrafi prawidłowo przyjąć pozycje wyjściowe do ćwiczeń: postawę zasadniczą, stanie jedno nogę, siady (skrzyżny, klęczny, prosty, rozkroczny, skulny), klęki (proste, podparty), leżenie (przodem, tyłem, przewrotne, przerzutne), podpory (przodem, tyłem), przysiad
- rozumie i prawidłowo wykonuje ustawienie w rozsypce, w szeregu, w dwus szeregu, w rzędzie, w dwurzędzie, na obwodzie koła
- potrafi maszerować w parach i rzędem
- potrafi prawidłowo powtórzyć ćwiczenia kształtujące bez przyborów
- w ćwiczeniach z przyborami wykorzystuje przybory typowe i nietypowe zgodnie z ich przeznaczeniem
- zna ćwiczenia wspierające kształtowanie nawyku prawidłowej postawy ciała
- przestrzega zasady przyjmowania prawidłowej postawy ciała podczas ćwiczeń, zabawy i pracy
- potrafi wykonać skok w dal z miejsca i sposobem naturalnym, skoki nad niskimi przeszkodami oraz skoki przez skakankę
- wspina się na drabinki i inne niskie przeszkody

- potrafi przejść po listwie odwróconej ławeczki gimnastycznej, wykonując dodatkowe ćwiczenie (np. przysiad, obrót, skłon)
- pokonuje naturalne tory przeszkód oraz tworzone według pomysłów nauczyciela
- przestrzega zasad bezpiecznej zabawy w różnych warunkach: w szkole, w domu, na placu zabaw, na śniegu i lodzie
- zna zasady bezpiecznego korzystania z przyborów i przyrządów gimnastycznych
- wybiera bezpieczne miejsce do ćwiczeń oraz zabaw ruchowych na świeżym powietrzu
- zna różne ustawienia do gier i zabaw ruchowych
- zna reguły poznanych gier i zabaw ruchowych i przestrzega ich
- zna i przestrzega podstawowych przepisów obowiązujących w minigrach sportowych, rozróżnia piłki przeznaczone do tych gier (minisiatkówki, minikoszykówki, minipiłki nożnej)
- potrafi wykonać podanie i chwyt piłki oburącz oraz jednorącz w marszu i biegu ze zmianą kierunku ruchu
- potrafi wykonać improwizację ruchową przy muzyce
- zna i przestrzega zasad kulturalnego zachowania się w czasie zabaw tanecznych
- wie, jak zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki podczas rywalizacji indywidualnej i zespołowej
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego
- zna zasady bezpiecznych zabaw
- na zabawy, które można organizować w różnych porach roku
- wie, jak bezpiecznie wypoczywać w lesie, w górach, nad wodą, na wsi
- rozumie potrzebę aktywnego wypoczynku.

Zajęcia komputerowe

Uczeń kończący klasę II:

- umie obsługiwać komputer
- posługuje się myszą i klawiaturą
- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania
- wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur
- zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu
- ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu

III. Wymagania szczegółowe na koniec klasy III szkoły podstawowej zgodne z nową

podstawą programową

Edukacja polonistyczna

Uczeń kończący klasę III:

Korzysta z informacji:

- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski,
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym,
- zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać;

Analizuje i interpretuje teksty kultury:

- przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami

literackimi, w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,

- czyta teksty i recytuje wiersze z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,
- ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat,
- pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych;

Tworzy wypowiedzi:

- w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,
- dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,
- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,
- dba o kulturę wypowiedzianą; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym;
- stosuje formuły grzecznościowe,
- dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście, pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii),
- dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną,
- przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości,
- samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe.

Edukacja muzyczna

Uczeń kończący klasę III:

W zakresie odbioru muzyki zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:

- śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym);
- śpiewa z pamięci hymn narodowy,
- gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),
- realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne;
- reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),
- tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego, prostego tańca ludowego,
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),
- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja);
- rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);

W zakresie tworzenia muzyki:

- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,
- improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,
- wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

Edukacja plastyczna

Uczeń kończący klasę III

W zakresie percepcji sztuki:

- określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki,

zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym;

- uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,
- korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora);

W zakresie ekspresji przez sztukę:

- podejmuje działalność twórczą posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura, w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),
- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych);

W zakresie recepcji sztuki:

- rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka, jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografia, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,
- rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).

Edukacja społeczna

Uczeń kończący klasę III

- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia;
- rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania;
- wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe);
- rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania;
- jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;
- jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.;
- wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa;
- zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je;
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;
- zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; wie, w jakim regionie mieszka;
- uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność;
- zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, której mieszka, dla Polski i świata;
- wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz;
- zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie;
- zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.

Edukacja przyrodnicza

Uczeń kończący klasę III

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;

- opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, łące i zbiornikach wodnych;
- nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;
- wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;
- wyjaśnia zależności funkcjonowania przyrody od pór roku;
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo);
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin:
- wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,
- znaczenie powietrza i wody dla życia,
- znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);
- nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek);
- zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza;
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź, itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja matematyczna

Uczeń kończący klasę III

- liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000;
- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000;
- porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$);
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;
- podaje z pamięci iloczyn w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;
- rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę);
- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);
- wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;
- mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr
- wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);
- używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);
- waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram
- wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);
- odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
- odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera);
- odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII;
- podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy;

- porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;
- odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfr i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta;
- wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);
- rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie);
- rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);
- rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety).

Zajęcia komputerowe

Uczeń kończący klasę III

Umie obsługiwać komputer:

- posługuje się myszą i klawiaturą,
- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach;
- wyszukuje i korzysta z informacji;
- przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły),
- dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie,
- odtwarza animacje i prezentacje multimedialne;

Tworzy teksty i rysunki:

- wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania,
- wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur;

Zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediiów:

- wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwyręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne,
- ma wiadomość o niebezpieczeństwach wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.

Zajęcia techniczne

Uczeń kończący klasę III:

Zna środowisko techniczne na tyle, że:

- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („jak to zrobiono?”): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,
- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy);
- orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele, wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu),

Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:

- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,
- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
- posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia papieru, tektury itp.

schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków,

Dbą o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Uczeń kończący klasę III

W zakresie sprawności fizycznej:

- realizuje marszobiegi trwające co najmniej 15 minut,
- umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa;

W zakresie treningu zdrowotnego:

- przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,
- skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jedno- i obunóż nad niskimi przeszkodami,
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie;

W zakresie sportów całego życia i wypoczynku:

- posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kozłuje, odbija i prowadzi ją,
- jeździ np. na rowerze, wrotkach; przestrzega zasad poruszania się po drogach,
- bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,
- wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości;

W zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej:

- dba o higienę osobistą i czystość odzieży,
- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,
- wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem,
- dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole,
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,
- potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

RODZAJE OCEN :

ocena bieżąca – informująca ucznia o jego postępach i zachowaniu, wyraźnie wskazująca osiągnięcia i to, co należy usprawnić,

ocena półroczna opisowa podsumowująca wiadomości i umiejętności opanowane w pierwszym półroczu,

ocena podsumowująca - końcowo roczna – wyrażona w formie pisemnej, stanowi syntetyczną informację o osiągnięciach ucznia,

ocena kształtująca – w formie pisemnej lub ustnej, jest informacją zwrotną na temat opanowanych przez ucznia wiadomości i umiejętności zawartych w celach lekcji.

Zasady oceniania w klasach I-III

1) Oceny bieżące z zajęć edukacyjnych w klasach III

ustala się według następującej skali:

wspaniale -6,

bardzo dobrze – 5,

dobrze – 4,

przeciętnie – 3,

słabo- 2,

musisz poprawić – 1.

2. Nauczyciel oceniając pisemne prace ucznia i ustalając kryteria oceniania kieruje się zasadami:

a) bardzo dobry - 100% - 90% maksymalnej liczby punktów

b) dobry - 89% - 70% maksymalnej liczby punktów

c) dostateczny - 69% - 50% maksymalnej liczby punktów

d) dopuszczający - 49% - 35% maksymalnej liczby punktów

e) niedostateczny - 34% - 0% maksymalnej liczby punktów

Sprawdzian może zawierać zadanie (polecenie) dodatkowe oceniane na **ocenę celującą**, pod warunkiem uzyskania przez ucznia co najmniej 91% punktów przewidzianych w sprawdzianie.

Ocenę celującą (6) uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli posiadał wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne i twórcze wykorzystanie tych zdolności, a także rozwijanie własnych uzdolnień i zainteresowań. Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji. Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych. Proponuje rozwiązania niekonwencjonalne. Potrafi samodzielnie wnioskować, uogólniać i dostrzegać związki przyczynowo- skutkowe.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadana wiedze do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Ocenę dobrą (4) uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli opanował wiadomości przewidziane w danej klasie, poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.

Ocenę dostateczną (3) uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie. Może mieć braki w opanowaniu podstaw programowych, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki. Rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności. Przy pomocy nauczyciela wykonuje niektóre zadania.

Ocenę dopuszczającą (2) uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli słabo opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie wymagań zawartych w podstawie programowej, większość zadań wykonuje pod kierunkiem nauczyciela, wymaga dodatkowego wyjaśnienia sposobu wykonania pracy, nie przestrzega limitów czasowych, często nie kończy rozpoczętych działań.

Ocenę niedostateczną (1) uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli nie opanował wiadomości i umiejętności określonych przez podstawy programowe, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy. Uczeń nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadania nawet o niewielkim- elementarnym stopniu trudności.

Odmawia wykonania zadania, nie próbuje, nie stara się, niszczy prace. Przy formułowaniu oceny z edukacji muzycznej, plastycznej, zajęć technicznych czy wychowania fizycznego nauczyciel ocenia zaangażowanie i wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu oraz jego możliwości w tym zakresie. W edukacji muzycznej, plastycznej, zajęciach gimnastycznych głównymi kryteriami oceniania uczniów są:

- stopień indywidualnego zaangażowania,

- aktywność,

- osobiste predyspozycje.

3. Osiągnięcia uczniów klas I -III są oceniane na bieżąco przez nauczyciela. Do nich należy zaliczyć:

ciche czytanie
głośne czytanie
przepisywanie
pisanie ze słuchu
pisanie z pamięci
wypowiedzi ustne
wypowiedzi pisemne
recytacja
prowadzenie zeszytu i ćwiczeń
samodzielne zdobywanie wiadomości , lektura
dostrzeganie zjawisk przyrodniczych
liczenie pamięciowe
wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych
układanie zadań
przeprowadzanie pomiarów
stosowanie technik plastycznych i technicznych
dokładność i estetyka wykonania prac
wiedza o sztuce
śpiewanie
czytanie i zapisywanie nut , rozpoznawanie utworów muzycznych, gra na instrumencie
wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych
sprawność fizyczna
umiejętność tworzenia tekstów w wybranym programie komputerowym
umiejętność tworzenia rysunków w programie graficznym
rozumienie i sposób wykonania ćwiczeń na zajęciach komputerowych
aktywność na lekcji
sprawdziany, testy
prace domowe.

4.Nauczyciel gromadzi wyniki szkolnych osiągnięć uczniów w dzienniku zajęć lekcyjnych, zbiera przykładowe prace i wytwory uczniów w indywidualnych teczkach, stosuje samoocenę uczniów opierając się również na własnych obserwacjach.

5.Dodatkowe prace, zaangażowanie, aktywność uczniów związane z realizacją tematyki zajęć odnotowywane są w dzienniku lekcyjnym za pomocą znaku „+”, gdzie 3 plusy = ocena bardzo dobra.

6. Brak zaangażowania, brak wykonanych prac, w tym prac domowych, bierna postawa w pracy zespołowej odnotowywane są w dzienniku lekcyjnym za pomocą znaku „-”, gdzie 3 minusy = ocena niedostateczna.

7.Zadania dodatkowe nie są obowiązkowe, wykonują je dzieci chętne. Za wykonanie prac dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonaną pracę dodatkową nie wystawia się oceny negatywnej.

8.Poprawianie ocen ze sprawdzianów, odpowiedzi ustnych i wypowiedzi pisemnych jest określane przez nauczyciela, w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Ocenę poprawioną wpisuje się obok oceny otrzymanej wcześniej.

9.W razie nieobecności, uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości z poszczególnych edukacji oraz napisać sprawdzian w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

10.Diagnozowanie uczniów odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurą badania osiągnięć szkolnych uczniów.

SPRAWDZANIE I DOKUMENTOWANIE OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

1. Czytanie (tempo, technika, rozumienie) – sprawdzane jest na bieżąco na podstawie sylab,

wyrazów, zdań, tekstów czytanek i wierszy. Wpisy do dziennika na bieżąco.

2. Pisanie (tempo, poprawność, estetyka) liter, sylab, wyrazów i zdań sprawdzane jest w codziennych sytuacjach szkolnych analizując karty pracy uczniów, stosując przepisywanie tekstu, a także pisanie z pamięci (zgodnie z poleceniem zawartym w kartach pracy) oraz pisanie ze słuchu. Wpisy do dziennika na bieżąco.

3. Mówienie, słuchanie, wiedza o języku - sprawdzane na bieżąco na podstawie wypowiedzi ucznia dotyczących ilustracji, historyjek obrazkowych, własnych przeżyć i doświadczeń oraz wysłuchanych i przeczytanych tekstów. Wpisy do dziennika na bieżąco.

4. Wiadomości i umiejętności matematyczne sprawdzane są na bieżąco (np. karty pracy, praca na lekcji) jak również za pomocą sprawdzianów dotyczących umiejętności operowania czterema działaniami arytmetycznymi w zakresie liczbowym odpowiednim do poziomu kształcenia, umiejętności rozwiązywania i układania zadań z treścią, wykorzystywania praktycznych umiejętności do rozwiązywania problemów. Wpisy do dziennika na bieżąco.

5. Znajomość przyrody – sprawdzana na bieżąco, na podstawie wypowiedzi uczniów w trakcie omawiania treści przyrodniczych, obserwacji, doświadczeń, podczas uzupełniania ćwiczeń, w kartach pracy jak również na podstawie przeprowadzonych sprawdzianów. Wpisy do dziennika na bieżąco.

6. Wiadomości i umiejętności plastyczno- techniczne, muzyczne oraz w zakresie wychowania fizycznego sprawdzane są na bieżąco.

7. Wiadomości z zakresu zajęć komputerowych sprawdzane są na podstawie posiadanej wiedzy i praktycznych umiejętności. Wpisy do dziennika na bieżąco.

8. Zadania domowe oceniane są w formie ustnej lub pisemnej.

9. Wiadomości z zakresu edukacji polonistycznej, matematycznej, przyrodniczo – społecznej sprawdzane są także za pomocą sprawdzianów integrujących treści z powyższych edukacji.

Ocena z zachowania

Ocena z zachowania za pierwszy semestr nauki i na koniec roku szkolnego jest wyłącznie oceną opisową.

Przy sporządzaniu oceny opisowej z zachowania wychowawca bierze pod uwagę następujące obszary:

I.

Przestrzeganie obowiązujących norm i reguł społecznych, takich jak:

Odpowiedzialne wykonywanie powierzonych zadań;

Pracowitość i obowiązkowość;

Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas przerw i zajęć lekcyjnych;

Przestrzeganie zasad ruchu drogowego w drodze do i ze szkoły;

Dbłość o zdrowie i higienę osobistą;

Niesienie pomocy innym w różnych sytuacjach;

Zrozumienie drugiej osoby, poszanowanie jej godności, okazywanie życzliwości;

Dbłość o kulturę słowa, taktowność;

Troskę o zdrowie i bezpieczeństwo innych;

Poszanowanie własności osobistej i społecznej;

Umiejętność poprawnego reagowania w sytuacjach konfliktowych.

Punktualne przychodzeniu na zajęcia szkolne;

II.

Przygotowanie do zajęć:

Systematyczne przygotowywanie się do lekcji;

Poszanowanie podręczników i przyborów szkolnych.

III.

Samodzielność:

Samodzielne wykonywaniu poleceń i zadań

Samodzielny w myśleniu i podejmowaniu decyzji

Samodzielny w działaniu.

IV.

Kontakty z rówieśnikami:

Kulturalne zachowanie się wobec kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły;

Zgodna współpraca w grupie;

Pomoc koleżeńska.

V.

Kultura osobista:

Stosowanie zwrotów grzecznościowych;

Kulturalne wypowiedzianie się;

Okazywanie szacunku wobec innych osób;

Kulturalne zachowanie się w miejscach publicznych;

Poszanowanie własności osobistej i społecznej.

VI.

Aktywność i zaangażowanie dziecka w pracy i zabawie.

Wypełnianie poleceń nauczyciela;

Wytrwałość w pokonywaniu trudności szkolnych;

Aktywny udział w zajęciach, przestrzeganie ładu i porządku w klasie, szkole i poza szkołą;

Aktywny udział w uroczystościach szkolnych;

Aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych;

Aktywne uczestniczenie w uroczystościach szkolnych;

Godne reprezentowanie szkoły w imprezach i konkursach pozaszkolnych. __